

Notat:

Viden og aktiviteter i den forebyggende indsats mod radikaliserings i Rødovre Kommune.

Indhold:

- 1. Radikalisering og ekstremisme**
- 2. Forebyggelse på 3 niveauer.**
- 3. Bekymringstegn**
- 4. Aktiviteter indenfor Regeringens Handlingsplan**
- 5. Aktiviteter i Rødovre Kommune**
- 6. Kontaktadresser**

1. Radikalisering – og ekstremisme

Radikalisering er, når grupper eller individer i stigende grad anderkender ulovlige og voldelige metoder til at opnå religiøse, politiske eller personlige mål. Ekstremistiske miljøer/grupper er kendetegnet ved at have fjendebilleder blandt andre samfundsgrupper eller samfundsforhold, og ved ikke at respekterer demokratiske beslutninger, love og regler. Det omhandler personer eller grupper, der udøver eller søger at legitimere fx trusler, pres, chikane, hærværk, vold eller terror med henvisning til samfundsforhold, de er utilfredse med. (Regeringens Handlingsplan 2014)

Styrelsen for International Rekruttering og Integration (SIRI) har systematisk indsamlet faglig viden om bekymringstegn og handlemuligheder. TrykFonden har bidraget med to rapporter, der bl.a. samler viden om, hvad der kendetegner de individer og grupper der er radikaliseret eller i risiko. Desuden påpeges vigtigheden af en lokal modstandskraft og indsats. SIRI har oprettet en rådgivningsfunktion til kommuner, uddannelsesinstitutioner og andre, der i praksis møder tilfælde, hvor der er begrundet bekymring for eller mistanke om radikaliserings og ekstremisme.

Viden og rapporter peger bl.a. på, at radikaliserings har grobund, når enkeltpersoner eller grupper oplever diskrimination/eksklusion - personligt, etnisk, kulturelt eller i øvrigt i forhold til lige muligheder i samfundet.

Radikalisering og ekstremisme, og deraf kriminelle handlinger, kan udvikles alene på baggrund af inspiration fra politiske eller religiøse kredse. Fokus er generelt rettet på islamistisk radikaliserings - men også på stærkt højre og venstreradikale politiske grupperinger. Det er dog ofte ikke religiøsitet eller politiske holdninger i sig selv, der medfører radikaliserings og ekstremisme. Undersøgelser viser, at islamistisk radikaliserings og ekstremisme ofte udspringer af bandemiljøer, i fængsler og gennem inspiration på internettet m.m., og at det ofte er en personlig vrede eller vrede over internationale forhold og offentlig debat, kombineret med en samfundsmæssig marginaliserings, der udløser såkaldt "cross over", og at religiøse budskaber eller politiske holdninger anvendes som legitimitet af egentlige kriminelle handlinger eller opfordring hertil.

Grobund for og motiver til radikalisme og til ekstremistiske handlinger er således ikke entydig, og strategier og indsats mod radikaliserings er ikke alene fokuseret på stærkt religiøse kredse eller familier eller socioøkonomisk dårligt stillede, men i højere grad på borgere, der oplever eksklusion og som gennem observeret adfærd og i subkulturer identificerer sig med holdninger og grupperinger, der har modstand mod demokratiske metoder og som anerkender vold og kriminelle handlinger.

Forskningen viser således, at ens livssituation og personlige sårbarhed er afgørende i radikaliserings-sammenhæng. Søgen efter tilhørsforhold og fællesskab, spænding og handlemuligheder er ligeledes stærkt mobiliserende faktorer. Fællesnævneren for de ekstremistiske grupper er, at de af forskellige årsager og på forskellige niveauer er imod den etablerede orden i samfundet.

Den indsamlede viden er anvendt til at udpege en række bekymringstegn, som kan anvendes af både myndigheder og civilsamfund i lokalområdet, og som bør give anledning til indsats på forskellige niveauer.

Ekstremistiske miljøer og ideer er ofte karakteriseret ved:

- Manglende respekt for andre menneskers frihed, rettigheder og synspunkter.
- Manglende respekt for institutioner og beslutningsprocesser i det repræsentative demokrati.
- Forenklede verdensopfattelser og fjendebilleder, hvor bestemte grupper eller samfundsforhold ses som truende.
- En lukkethed omkring miljøet eller gruppen, som skaber et stadigt mere udtalt opfattet modsætningsforhold mellem 'os' i miljøet, gruppen og 'dem', de forestillede fjender – ofte stort set alle uden for miljøet.
- Ønsket om at skabe et mere 'ordnet', 'rent' eller 'retfærdigt' samfund.

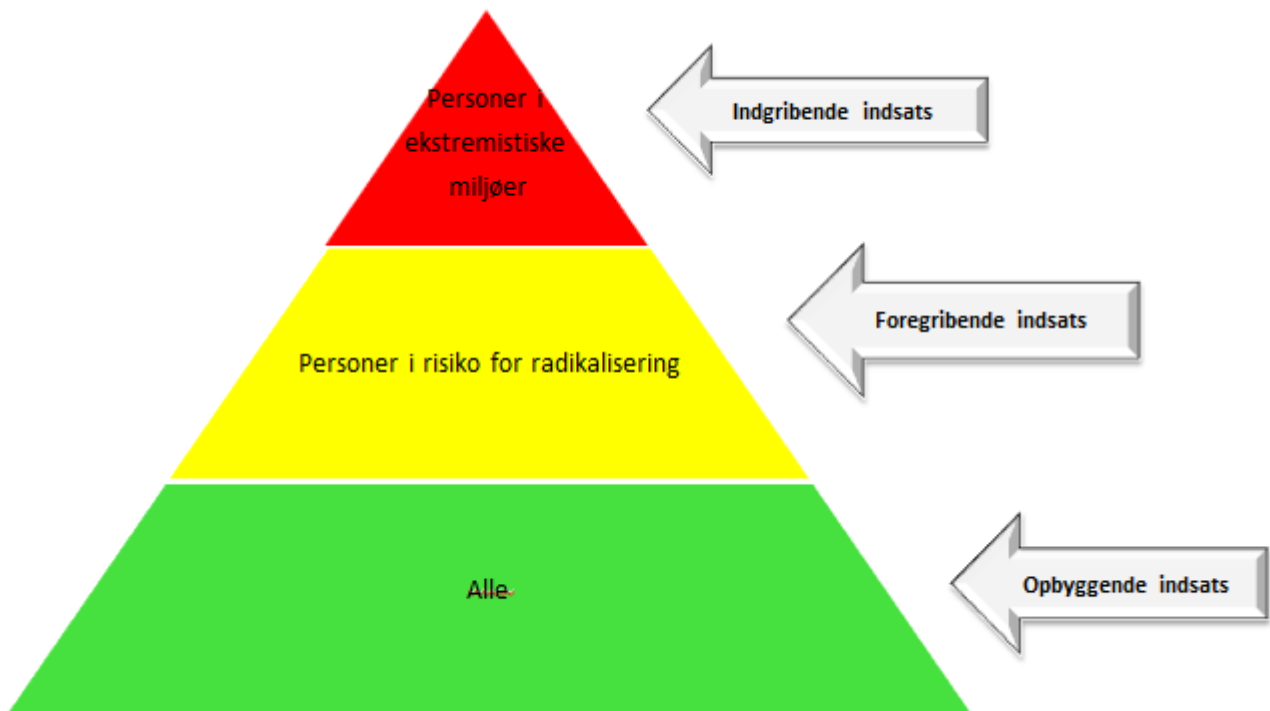
Radikalisering er ofte karakteriseret ved:

- At processen kan ske gradvist eller mere pludseligt – i visse tilfælde i forbindelse med en kognitiv åbning knyttet til en væsentlig livsbegivenhed.
- At der ingen simple årsagssammenhænge er, men radikaliseringen kan ske på baggrund af mange forskellige faktorer og have forskellige endemål.
- At radikalisering kan komme til udtryk ved en støtte til radikale synspunkter eller ekstremistisk ideologi og medføre accept af brugen af vold eller andre ulovlige midler for at opnå et politisk/religiøst mål.
- At der i mange tilfælde sker en intensiv socialisering, bearbejdning og gradvis skarpere retorik i lukkede grupper samt – i de seneste år – også en mere åben påvirkning via sociale medier.
- At personen kan tage afstand fra familie, venner, fritidsaktiviteter og andre sociale fællesskaber uden for det ekstreme miljø.
- At der kan ske en 'dehumanisering', hvor dem, man opfatter som fjender, ikke ses som mennesker længere, hvilket igen kan være med til at legitimere voldshandlinger.

Med ekstremistiske miljøer forstås alle former for politisk og religiøs ekstremisme, herunder højreekstremisme, venstreekstremisme og ekstremistiske islamistiske miljøer.

2. Forebyggelse på 3 niveauer:

Forebyggelsesindsatsen i Danmark er baseret på forståelsen af, at der er behov for, at forebyggelse kan ske på forskellige niveauer med forskellige typer af indsatser. Det er illustreret ved forebyggelsestrekanten.

Det indgribende niveau retter sig mod personer, som er aktive i ekstremistiske miljøer. Her er målet at støtte borgeren i at gøre sig fri af vold og anden problematisk adfærd samt forebygge tilbagefald. Indsatsen kan fx omfatte mentorforløb, støtte til pårørende og særlige sociale programmer – herunder exitprogrammer. Indsatsen varetages af kommunernes sociale myndigheder, Kriminalforsorgen og Politiet.

Det foregribende niveau retter sig mod personer, som er sårbare over for radikalisering, i risiko for rekruttering til ekstremistiske miljøer, og som eventuelt viser konkrete begyndende tegn på at være i en radikaliseringsproces. Her er målet at forebygge risikoadfærd, inden den udvikler sig i mere alvorlig retning. Indsatsen løftes navnlig i relationsarbejdet i skoler, klubber og på gadeplan samt i et vist omfang gennem mere formaliseret socialt arbejde som mentorforløb og andre særlige indsatser.

Det opbyggende niveau omfatter alle, navnlig børn og unge, og varetages især i daginstitutioner, skoler, Jobcentret, klubber, foreninger og i vidt omfang også de enkelte familier. Der arbejdes med at udvikle børn og unges sociale kompetencer, kritiske sans, samfundsengagement og ansvarsbevidsthed. Dette tjener selvstændige formål, men bidrager også til at styrke børn og unges modstandskraft mod at udvikle risikoadfærd af enhver art, herunder adfærd knyttet til ekstremistiske miljøer.

3. Bekymringstegn

Bekymringstegn i relation til mulig ekstremisme i ungdomsmiljøer har ofte at gøre med en kollektiv adfærdændring fra én tilstand til en anden. Ændringen giver sig ofte udtryk i synlige forandringstegn, som det er muligt at forholde sig til som professionel, for eksempel i den daglige dialog med unge og voksne.

Bekymrende ydre forandringstegn, der muligvis kan være relateret til ekstremisme blandt unge, kan være:

Adfærd

- Den unge opsøger hjemmesider, litteratur eller film med voldelige/ekstreme budskaber.
- Den unge er involveret i bekymrende begivenheder, for eksempel voldelige sammenstød eller deltagelse i møder med ekstremistiske budskaber.
- Den unge benytter sig af totalitære symboler, for eksempel ved sin påklædning, tatoveringer og plakater på sit værelse.

- At de unge forlader hidtidige fritidsinteresser og venskaber og i stedet får dækket deres behov for samvær, identitet m.v. i et fællesskab, der udviser nogle af de ovennævnte tegn.
- Den unge er involveret i vold, kriminalitet eller anden alvorlig risikoadfærd.

Holdninger

- Den unge giver udtryk for intolerance over for andres synspunkter, afviser demokratiske principper eller er moraliserende og prøver at pådutte andre sin overbevisning.
- Den unge giver udtryk for konspirationsteorier, simple fjendebilleder og had mod bestemte grupper. Det kan være "jøder", "muslimer", "danskere", "kapitalister", "indvandrere", "homoseksuelle" eller andre.
- Den unge argumenterer for "absolutte løsninger", for eksempel at en bestemt gruppe skal fjernes, eller at noget skal bombes.
- Den unge søger at legitimere disse holdninger ved at give udtryk for indignation over forhold i samfundet eller i verden.

Relationer

- Den unge er isoleret eller splittet i forhold til familien.
- Den unge får nye venner og har relationer til personer eller grupper, der giver anledning til bekymring, eventuelt personer, som er kendt for kriminalitet eller ekstreme holdninger.
- Den unge har givet afkald på hidtidige venner og fritidsaktiviteter.

Der findes ikke en opskrift eller liste over bekymringstegn, der med sikkerhed betyder, at en person er inde i en radikaliseringsproces. Alt afhænger af en vurdering i det enkelte tilfælde.

Dog kan man sige, at hvis en række adfærdssændringer eller bekymrende tegn optræder på samme tid, kan der være grund til at undersøge det nærmere eller drøfte bekymringen med den unge, den unges familie, kolleger, ledelse eller SSP.

4. Aktiviteter indenfor Regeringens Handlingsplan

Regeringens handlingsplan omhandler 4 indsatsområder:

INDSATSOMRÅDE 1 – STYRKELSE AF DE LOKALE MYNDIGHEDERS INDSATS

Initiativ 1: Strategisk samarbejde med lokale myndigheder

Initiativ 2: Opkvalificering af fagpersoner og mentorer.

Initiativ 3: Styrkede kommunale handlemuligheder for personer over 18 år

INDSATSOMRÅDE 2 – NYE VÆRKTØJER TIL FOREBYGGELSE OG EXIT

Initiativ 4: Metoder til forebyggelse og intervention tidligt i radikaliseringsforløbet

Initiativ 5: Styrket forebyggelse af online-radikalisering

Initiativ 6: Skærpet indsats mod rekruttering til væbnede konflikter i udlandet

Initiativ 7: Styrket exit-indsats

INDSATSOMRÅDE 3 – STYRKET INTERNATIONALT SAMARBEJDE

Initiativ 8: Styrket internationalt samarbejde om forebyggelse af ekstremisme

Initiativ 9: Styrkelse af forebyggelsesindsatsen i tredjelande

INDSATSOMRÅDE 4 – MOBILISERING AF CIVILSAMFUND

Initiativ 10: Styrket samarbejde mellem lokale myndigheder og civilsamfund

Initiativ 11: Øget forældreinddragelse

Aktiviteter i Rødovre Kommune

Den generelle forebyggende indsats bygger på det eksisterende sociale og kulturelle forebyggende arbejde i kommunen, men med et særligt fokus på de grupper og individer, som kan være i målgrupper for social eksklusion og radikaliserings.

Fagchefer og øvrige ledelsesniveau i Rødovre Kommune, indskærpes den øgede opmærksomhed på radikaliserings mv. Herunder på bekymringstegn og forebyggelse på de 3 niveauer.

Rødovre Kommunes hjemmeside oplyser om nærværende strategi og indsats samt om kontaktmuligheder hos kommune og politi.

Alle ansatte i Rødovre Kommune, skal have kendskab til bekymringstegn, og skal altid henvende sig til sin leder, der kontakter SSP/ Infohuset – eller SSP+ Jobcentret ved bekymring eller mistanke om radikaliserings. Ved henvendelse er enten SSP – eller SSP+ ansvarlig for afdækning og handleplan, og samarbejder med relevante myndighedspersoner i kommune og/eller politi m.fl. om den forebyggende indsats.

Kommunale Indsats for borgere under 18 år

SSP og skolerne samarbejder ud fra den politisk vedtagne SSP strategiplan om trivsel og den for nyligt politisk vedtagne partnerskabsaftale med skolerne. Den trivselsfremmende indsats har til hensigt at forebygge af uhensigtsmæssigt adfærd, kriminalitet, radikaliserings og misbrug foregår på 3 niveauer:

1. Det generelle niveau

Generelle tiltag er målrettet alle børn og unge i alderen 7 – 18 år og foregår primært i skolerne gennem undervisning, oplysning og debat. Bl.a. gennem trivsels - og evidens baserede indsats, som social pejling. Social pejling tager udgangspunkt i børn og unges risikovillighed ud fra hvad man tror andre gør og hvilke normer samfundet har.

2. Det specifikke niveau

På det specifikke niveau er der fokus på tidlig indsats til opsporing og begrænsning af uhensigtsmæssigt adfærd.

- SSP lærerne på skolerne har fået uddannelse af PET og SIRI i, dels at spotte unge med en radikal retorik, herunder både højre og venstre radikaliserings, samt at kunne vejlede kolleger og forældre.
- Månedlige møder i fire SSP netværk, som dækker hele kommunen. Medlemmer af de fire netværk er lokalpolitiet, boligselskaber, biblioteket, klubber, skoler, SFO og mødeledelse er SSP.
- **Infohuset** er et samarbejde, der har til opgave at udveksle erfaringer, dele bekymringer samt blive opdateret omkring udviklingen vedr. radikaliserings og ekstremisme. Gruppen består af SSP konsulenter fra alle de 11 kommuner i Københavns Vestegn, PET, Styrelsen for International Rekruttering (SIRI) og Integration og Københavns Vestegns Politi. Ad hoc bliver andre interessenter inviteret med (f.eks. Kriminalforsorgen, Ungdommens Uddannelsesvejledning). Infohuset mødes tre gange om året og kan endvidere indkaldes ad hoc. Samarbejdsparterne i Infohuset har mulighed for at give udtryk for lokale bekymringer og iagttagelser, som herefter kan viderebringes til PET. PET og politiet kan på samme måde melde konkrete bekymringer tilbage til kommunerne.
- SIRI har forestået et landsdækkende uddannelsesprogram; Mentor- og forældrecoachuddannelser målrettet kommuner, som ønsker at få uddannet medarbejdere, der kan få konkret viden og færdigheder til at arbejde som mentorer og/eller forældrecoaches som led i at styrke den lokale indsats for at forebygge ekstremisme og radikaliserings. Formålet med uddannelserne er, at kommunerne får mulighed for at anvende mentorer og forældrecoaches med særlige kompetencer til 1) at hjælpe personer, navnlig unge, som vurderes at være i risiko for radikaliserings eller at have tilknytning til ekstremistiske miljøer med at holde sig fri af disse former for risikoadfærd 2) at bidrage til, at forældre til unge i risiko bliver positive ressourcer, der kan hjælpe de unge til at holde

sig fri af ekstremisme og anden risikoadfærd. Rødovre Kommune har ikke uddannet fagpersoner, men kan benytte det landsdækkende korps af uddannede mentorer og forældrecoaches til borgere i Rødovre.

3. Individ orienterede niveau

Koordinering af bekymringer på det individuelle niveau.

- Ugentligt koordinerende møde, hvor Børne- Familieafdelingen, lokalpolitiet, skoleafdelingen og SSP deltager.
- SSP+. Et samarbejde hvor jobcenteret, politiet og SSP samarbejder om unge mellem 16 og 25 år.

Aktiviteter for unge over 18 år og voksne.

Indsatser på de 3 niveauer:

Det opbyggende niveau – en kommunal opgave.

Indsatsen omhandler den generelle forebyggelse af social og kulturel isolation af enkeltpersoner og grupper indenfor den eksisterende sociale og forebyggende indsats i Social- og Sundhedsforvaltningen – herunder i et samarbejde mellem Jobcentret og Social- og Psykiatridelingen.

Det foregribende niveau – en kommunal og politimæssig opgave.

Indsatsområdet henleder først og fremmest på konkret opmærksomhed og observation af adfærd, der kan tyde på begyndende eller faktisk radikaliserings blandt enkeltpersoner og grupper. Der er skærpet opmærksomhed blandt offentligt ansatte i kommunen, som løbende også skal udbredes til boligselskaber, foreninger og det øvrige civilsamfund – herunder den enkelte borger/familie.

- Bekymringer rettes til SSP+ i Jobcentret, som samler beredskabet af myndighedspersoner i et tværsektorielt samarbejde, der undersøger henvendelser om bekymringer og tilrettelægger handling på rette niveau.
- Anvendelse af Fast Track ordning i Jobcentret, hvor tilbud om arbejde eller uddannelse – eller anden vejledning og opkvalificering straks etableres.

Det indgribende niveau - En opgave for politi og sociale myndigheder

Indsatsområdet omhandler de indsatser der iværksættes, når sociale myndigheder og politi mv. oplever individer eller grupper, der viser konkrete tegn på radikaliseret adfærd.

Aktiviteter:

- Kontakt til individer og evt. gruppering af faguddannet personale med henblik på alternative tilbud – herunder job og uddannelse, tildeling af mentorer og tilbud om exitprogrammer.
- Politimæssig efterforskning
- Koordinerede handlingsplaner på tværs af afdelinger blandt myndighedspersoner i kommunen overfor individer eller grupperinger med observeret subkulturel adfærd.

Kontaktadresser mv.

På Rødovre Kommunes intranet og hjemmeside kan medarbejdere, borgere og øvrige i civilsamfundet hente oplysninger om kontaktadresser mv., hvis der opstår bekymring eller mistanke om radikaliserings eller ekstremistiske grupperinger.

1. Kontakt Infohuset i Vestegnens politikreds / Rødovre med en konkret bekymring på telefonnummer 72 58 74 19, i dagtimerne ml. kl. 7-15. E-mail kbhv-exit@politi.dk
2. Kontakt den nationale hotline om radikaliserings for rådgivning, hvor der er åbent for opkald til hotlinen dagligt fra kl.8.00-21.00 på telefonnummer 41 74 90 90. Hotlinen yder udelukkende rådgivning og visiterer bekymrende sager videre til det lokale infohus.
3. Kontakt Københavns Vestegns politi på telefonnummer 114 ved akutte henvendelser
4. Kontakt SSP på telefonnummer 36 37 77 18. E-mail: cn16511@rk.dk vedr. unge under 18 år
Eller SSP+ på telefonnummer 36 37 76 13. E-mail: cn20454@rk.dk vedr. voksne.